

PROPRIETAR-DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

„Gura bouului...”

(+) Așa a poruncit Domnul prin Moise vechilor Evrei: Să nu legi gura bouului ce treeră (Deut. 25,4). Iar Apostolul Neamurilor se întreabă: Au de boi are de grijă Dumnezeu? Și răspunde că acestea pentru noi s'au scris și atrage luarea aminte a creștinilor din Corint din datorința lor de a-și îngriji păstorii sufletești. Cuvântul și logica robului lui Hristos e limpede: „Dacă noi v'am semănat cele spirituale, au mare lucru este de vom secera dela voi cele trupești?... Au nu știți că cei ce fac slujbele cele sfinte, din ale bisericii mănâncă; și cei ce slujesc altarului, cu altarul împărtesc. Așa a rânduit și Domnul. ca aceia, cari vestesc evanghelia, din evanghelia să trăiască.” (1 Cor. 9—17).

Și nici nu se poate altfel. Vestitorul evangheliilor și ispravnicul tainelor lui Hristos are de luptat și el cu greutățile traiului, căroră trebuie să le facă față. Care lucru e cu atât mai anevoios dacă se întâmplă să aibă soție și copii. De aceea ajutorarea materială a preotului e neapărat de lipsă, ca să nu fie stânjenit în activitatea sa pe plan spiritual. Multe dintre stăpânirile vremelnice — creștine și chiar și necreștine — înțeleg acest lucru și se îngrijesc de susținerea materială a celor ce ostensesc pentru mai binele spiritual al altora. Fiind vorba de noi: salariul și sesiile parohiale asta o ținesc. Și tot acestu este rostul venitelor după epitrahil; rostul „ștolelor.” Bunii creștini știu ce-i asta și, întru cât nu-s puși anume la cale, nici prin minte nu le trece să se împotrivescă unui obicei din moștrămoși, cu putere de lege.

Se prea poate însă ca unul sau altul dintre „boii ce treeră” să fie prea nesațios și să aibă gură prea mare. Dar acestea — întru cât privește preoțimea noastră — sunt cazuri sporadice. În general slujitorii altarelor române unite sunt păstori cari își împart năcăzul cu turma și mai bine rabdă mizerie, decât să tragă dela gura altora. Aproape toți au făcut și fac multe slujbe gratuite. Ba au fost cazuri că au dat ei ajutor bănesc la cutare înmormântare ori cununie de oameni săraci. Asta cu mult înainte de recentul ordin ministerial care preoților — și numai lor — le impune slujbe gratuite ca la botez, cununie, înmormântare, când e vorba de credincioși lipsiți de mijloace, și taxe mici pentru ceilalți.

Nu putem ști ce pricini au dus chiar acum la această măsură. Dar dacă așa stau undeva lucrurile, ne-ar fi părut bine ca acele măsuri să le fie luat ierarhia bisericească, în familie, fără o publicitate care dă loc la interpretări ce numai prestigiul preoțimii nu-l ridică mai cu seamă în vremuri de anarhie ca ale noastre. Și apoi: deodată cu această măsură restrictivă, luat-u-s'a și cealaltă măsură de drept și justiție, ca adevărații preoți atinși prin ordinul din chestie să fie indemnizați cumva, odată ce venitele de epitrahil le sunt socotite la salariu și li-se rețin regulat?

Inc'odata selecționarea în Seminare

de Pr. Leon I. Sârbu

Seminarul poate fi numit școala de pionieri a lui Isus Hristos. Din Seminarele noastre pleacă pionierii credinții adevărate, în toate parohiile satelor și orașelor provinciei mitropolitane.

Seminarul este și trebuie să fie o școală a desăvârșirii creștinești și clericale, unde levitul poate și trebuie să obțină și chiar să-și înmulțească, mai ușor, comoara harului și zestrea virtuților, de cari are trebuință. Dar „perfectiunea nu se poate obține într'un mediu mediocru. Să luăm ordinea vegetală, animalică ori omenească, și vom vedea, că preutindeni e nevoie de atmosferă, de cultură, de selecționare pentru ameliorarea speciei! Formarea spirituală a tinerilor, prin urmare, este floarea și rodul unui teren rodnic, lucrat cu pricepere și stăruință. Directorul spiritual, care vrea recolta, se va ocupa mai întâi și mai cu seamă de teren” (Charmot, în *L'ame de l'éducation*). În Seminare vin pentru a studia Teologia — ca la oricare facultate — tineri de tot felul. Intre aceștia foarte ușor s'ar putea întâmpla ca să fie unul sau altul care să-și fi greșit calea, care să nu fie apt pentru preoție. De aceea, trebuie făcută cu băgare de seamă convenita selecționare. Acei tineri cari se văd a nu fi apți pentru preoție, pentru că n'au chemare, „nicidecum nu se pot și nici nu trebuie ținuti între zidurile sfinte ale Seminarului. Pentru că, prezența acestora nu poate fi decât în dauna acelor pe cari Domnul îi chiamă la statul preoțesc. Promiscuitatea alumnilor nechemați cu cei chemați la statul clerical, devine totdeauna fatală pentru cei din urmă” (*Enchiridion clericorum*). Cei nechemați în familia seminarială nu sunt la locul lor. Ei sunt acolo asemenea câtorva mere putrede, sau pe cale de a putrezi, într'un coș plin cu altele sănătoase. De aceea, prin selecționare aceștia trebuiesc îndrumați, din bună vreme, spre alte cariere, până nu infectează sufletele celorlalți din jurul lor.

Nu mai inc'ape discuție: trebuie să se facă selecționarea în Seminare, cu orice preț. Cu atât mai mult că, orice criteriu de alegere s'ar folosi la primirea în albul clerului tânăr, nici unul nu-i infalibil. Dacă-i adevărat ce spune Dubois-Mennini, în *La guida dei seminaristi*, că nu arareori din seminarist bun s'alege preot slab și din cleric rău s'alege preot foarte rău, ușor se poate presupune, că un cleric care de obicei nesocotește regulamentul seminarial și dispozițiile mai marilor săi, ca preot foarte ușor va deveni neascultător față de superiorii săi ierarhici și va nesocoti legile bisericești; mai ales dacă nu va fi readus în timpul formării la sentimente mai bune, și

mai ales dacă va vedea alți confrăți, socotiți preoți buni, cari fac asemenea. — Tot așa, clericul care nu știe să îndrăgească pe Isus din sf. Euharistie, față de care — deși aude că-i chemat zilnic prin glasul preotului — rămâne rece și nepăsător, cu săptămânile și lunile, mâine, ca preot, cum va putea să-i facă pe alții ca să-L îndrăgească pe Euharisticul Hristos, care este „pânea de vieață” a celor ce vor să fie tari. — Și în deosebi, poate avea vre-o garanță morală că va fi cast ca preot în anumite împrejurări ale vieții tânărului, care azi, ca levit, n'are ambiția sfântă să devină curat asemenea îngerilor, care, nu știe sau mai corect, nu vrea să-și poruncească?! Mai ales dacă Dumnezeu îl va încerca de timpuriu, cu suprema jertfă a despărțirii de aceea pe care și-a ales-o de tovarășă a vieții?!

Slava Domnului, binele Bisericii și al credincioșilor, precum și interesele cele mai scumpe și eterne ale leviților pretind, să se facă selecționarea în Seminare. — Umila noastră părere însă este, că nu poate fi vorba de selecționare în acele Seminare, în cari persoane cu influință împing, cu puterea, din nou în cler pe unul sau pe altul dintre leviții căroră cei în drept judecând după timp îndelungat, cu toată seriozitatea și după cea mai bună a lor știință și conștiință le-au pus în vedere, că n'au chemare și nu-s pentru preoție! — Și tot asemenea, nu poate fi vorba de selecționare, acolo unde mai marii Seminarilor nu pot să iee măsurile convenite față de un levit sau altul, care n'are chemare, pentru că-l privește pe nepotul ori protejatul cutărui potentat sus pus, în ale lumii daraveri, despre care se trimbițează — cu atâta inconștientă uneori — că ar fi făcut multe servicii Bisericii noastre. Convingerea noastră neclintită însă este, că nu poate fi serviciu pe lume, care să poată îndreptăți intrarea în cler a celor ce aievea n'au chemare!

Și iarăși, nu poate fi vorba de selecționare, acolo unde unul sau altul dintre cei chemați să facă selecționarea ar judeca, în felul cum s'a putut auzi de mai multe ori, și anume: „dacă-l dai afară (pe un levit despre care se știe că n'are chemare), cine-ți merge de preot în cutare sau cutare parohie”, slăbită din punct de vedere material?

Felului acestuia de a judeca opunem cuvintele clare ale Sf. Toma de Aquino, care spune: „Nici când nu-și părăsește Dumnezeu Biserica în așa fel, încât să nu se găsească un număr suficient de slujitori destoinici pentru nevoile poporului, dacă vor fi hirotoniți cei vrednici, și vor fi respinși cei nevrednici”.

Grija cea mare a Seminarelor nu trebuie să fie aceea, ca să aibă un număr cât mai mare de clerici, ci cât se poate mai bine formați. Pe cari îi primește să-i și formeze, să nu-i trimită neformați în viață. Decât să avem mâne poimâne preoți în toate parohiile, și între ei unii fără chemare, mai bine să avem câte un preot la 2-3 parohii, însă adevărați preoți, după dorința Inimii lui Isus. Tot Sf. Toma mai spune: „Dacă nu s'ar putea găsi atâția slujitori ai altarelor, câți sunt astăzi, ar fi mai bine să avem puțini și buni, decât mulți și răi. Iar *Benedict XV* în *Epist. către episcopii Boliviei*, din 4 Aug. 1918, cari s'au plâns că duc lipsă de preoți, a spus: „Să fiți cu luare aminte, ca nu cumva, din pricina lipsei de preoți, să fie admiși la taina preoției ceice nu ar fi destul de vrednici... De aceea trebuie să cumpănim bine nu câți admitem, ci pe cine-l admitem la ordul sacru al preoției“, adică: e vrednic, sau nu e vrednic.

„In Seminare se recere, ca toate puterile acestei instituții să fie îndreptate într'acolo, încât să se formeze preoți, vrednici de acest nume“ (*Papa Piu X*, în *Motu Proprio Sacrorum Antistitum*, 1 Sept. 1910). Pentruca ceice sunt puși în fruntea Seminarelor, să se poată dedica cu trup și suflet la formarea preotului de mâne, e necesar să nu li-se impună anumite obligații cari i-ar putea să-i împiedece dela îndeplinirea misiunii pe care o au (*Enchir. cleric*).

A sosit timpul când — credem — trebuie să se sfârșească odată cu metoda de pregătirea clericală bizantină, acolo unde ea ar mai dăinui. Pentrucă, chiar dacă o fi corăspuns cândva, azi — când lumea a ajuns la o cotitură nouă și are lipsă de preoțime nouă — metoda veche nu mai face. Ne trebuie metodă nouă, dacă vrem preoțime nouă; ne trebuie metodă serioasă catolică, bine înțeles lăsându-se fiecărui levit libertatea de a alege calea — căsătoriei sau a celibatului — pe care-l va

chema Spiritul Sfânt. Ne trebuie preoțime nouă formată integral: cu o viață lăuntrică solidă, eșită din Seminare cu adevărat spirit de familie și disciplină părintească, susținute aceste de o prudentă selecționare, cum cere Domnul prin Vicarii Săi dela Roma.

Credem că a sosit timpul să se termine cu jumătățile de măsuri și sferturile de apostoli, până nu-i prea târziu.

Un oaspe rar la Blaj. Dumineca trecută d. *Radu Budișteanu*, ministrul Cultelor și Artelor, întovărășt de d. gen. Dănilă Papp, resident regal, păr. Georgescu Edinești și d. Florin Manoliu, secretari generali, s'a oprit, după amiază, câteva ore și la Blaj.

Primit cu tot fastul de lumea Blajului, d. ministru cu suita dela gară a mers de-a dreptul la catedrală unde s'a săvârșit o *slujbă religioasă*, pontificând însuși I. P. S. păr. *Mitropolit Alexandru*, în sobor de preoți. După sf. slujbă din catedrală au avut loc *recepțiile* la Mitropolie. Au rostit cuvinte de bun sosît cu acest prilej d. prefect județean Colonel Christescu Alexandru și păr. Mitropolit, răspunzându-le cald și elegant, cel bineventat. — S'a trimis apoi Suveranului Țării următoarea telegramă:

Majestății Sale Regelui CAROL II
Palatul Regal

București

In clipe de istorice hotărâri, gândul nostru se îndreaptă respectuos spre Majestatea Voastră, ca un omagiu și ca un românesc razim din cetatea spiritualității naționale a Blajului.

ALEXANDRU RADU BUDIȘTEANU
Metropolitul Bla ului Ministru Cultelor și Artelor.

General DĂNILĂ PAPP
Rez. Reg. de Mureș.

Blaj, 4 VIII 940.

Vorbăria nesocotită costă vieți o-menești.

Sărbători inventate

Preoții sunt chemați să supravegheze de aproape și sever puritatea credinții și a vieții morale și religioase a credincioșilor încredințați grijei lor. Asta pentruca să se formeze suflete desăvârșite ca credință și viață religioasă. E adevărat că în calea acestei lupte se așează deacurmezișul o mulțime de piedeci, izvorite din neștiința sufletelor credincioșilor needucați, atâtea credințe deșarte, superstiții, ori denaturări a înțelesului: genuin dogmatic a principiilor și articolelor de credință, fixați de Hristos și Biserica.

După părerea mea, preoțimea face o greșală pastorală atunci când se mărginește la o educație exclusiv morală a credincioșilor, în dauna părții dogmatice, ceea ce explică într-o bună măsură necunoașterea temeinică a bazelor credinții de către credincioși, cărora le rămâne astfel libertatea de interpretare și te pomenești cu timpul cu practici noi religioase, neintenționate și nedorite de Biserica. Deci preoțimea trebuie să se opună cu toată hotărârea la stavilirea acestora și să încerce să facă cunoscute, respectate și practicate întocmai cele fixate de Biserica și în înțelesul fixat de Ea. Altfel ridiculizăm credința și pe noi înșine în fața streinilor.

În concret, să pomeneim ceva despre sărbători. Aceste sunt fixate în porunca a treia din Decalog — în Legea Nouă: Dumineca — iar celelalte de Biserica. Le cunoaștem și le știm. Cunoaștem însă și alte multe sărbători băbești, dăunătoare credinții și practicii religioase a Bisericii și care trebuiesc scoase și stirpitate din sufletul poporului. Altele și altfel de sărbători s'au împământat pe încetul și cu consimțământul tacit ori deschis al preotului, devenind astfel sărbători inventate. Nimeni nu are dreptul să introducă în parohia sa sărbători noi, ori să dea anză la ființarea lor, afară de Biserica. E dureros însă că nu peste tot locul se face astfel. Consi-

Foia „Unirii“

Aripi frînte

Când scriem aceste rânduri stăm și noi, cu tot Blajul, sub impresia cutremurătoare tragedii ce a avut loc Joia aceasta în apropierea orașului nostru. Zi frumoasă, cu soare și cu cer senin, ispititoare mai ales pentru sburători. Și de fapt mai multe avioane de pe Câmpul Libertății și-au luat sborul de antrenament și de exercițiu, plutind încrezătoare prin înălțimile fără pată. Unul dintre avioane însă, în urma unui defect ce s'a dovedit a fi fatal, aterizând forțat s'a prăbușit, la podul de către Mănărade, îngropând sub ruinele aparatului în flacări trupurile alor patru aviatori de mare nădejde. Prohodirea acestor jertfe ale datoriei s'a făcut ieri în curtea școlii din loc.

La această tristă solemnitate a luat parte o mulțime imensă, care a petrecut apoi carele mortuare, în convoiu fără sfârșit, până la gara Câmpul Libertății, în dangătul duios al clopotelor catedralei și a clopotelor celorlalte biserici de aici. Printre cei ce pășiau îndoliați în urma sicriilor, alături de d. prefect județean, d. primar al orașului, ofițeri, profesori, preoți și alți intelectuali blăjeni, Ven. Capitlu era reprezentat de păr. Dumitru Neda; cancelaria mitropolitană de păr. Aug. Ciunganu; seminarul teologic de păr. Nicolae Roman; admin. centrală de păr. Alex. Olteanu ș. a.

— Cu acest prilej s'au rostit mai multe cuvântări (pr. militar Gh. Secas; d. Dr. Ioan Bianu, primarul Blajului; comandor Gh. Nagaevski, a cărui cuvântare o dăm mai la vale, și d. maior Bărbulescu. — Muzica militară din Alba-Iulia a jeliut și ea, cu glas de metal, pe cei cari erau duși, sub îngrămădire de flori și între potop de lacrimi, spre trenurile ce-i așteptau.

Pomenirea celor căzuți la datorie:

Intristată asistență,
Indurerăți camarazi,

Încă o verigă, încă 4 inele se desprind din lanțul de strajă al sburătorilor, pentru a se prinde de lanțul sacrificiilor, de lanțul eroilor.

Moartea nemiloasă și-a rotit ochii și asupra acestui oraș de oameni blânzi și pașnici și nu a cedat până nu ne-a smuls din mijlocul nostru tot pe cei mai blânzi, tot pe cei mai pașnici, tot pe cei mai dragi dintre camarazi, pentru a lăsa în urmă tristețe și durere.

Dar s'a înșelat!

Disparația trupească din fața ochilor noștri ne-a intristat tot atât ca și pe familiile lor, însă memoria lor, sufletul lor, nu ni l-a pntut smulge; el s'a încrustat mai adânc în mintea noastră, în sufletul nostru, ca să ne servească pildă de eroism, pildă de sacrificiu, pildă de patriotism. — Am pierdut un echipaj complet:

- Pilot Sublocot. Pădureanu Nicolae
- Observ. Sublocot. în rez. Silo Petre
- Mitr. de bord Serg. Filipescu Nicolae
- Mec. de bord Maestru Rizoiu Alex.

Patru elemente tinere, venite din diferite provincii ale țării, căzând sub acelaș steag, cu acelaș gând, au exemplificat unirea sufletească a acestui popor, și au cimentat pentru totdeauna proverbul că: Românul știe să moară făcându-și datoria.

Sublocot. av. Pădureanu Nic. Pilot:

Născut pe plaiurile Olteniei în comuna Băilești, jud. Dolj, în anul 1903. Intră în rândurile sburătorilor în anul 1925 și se remarcă, ca activitate aeriană, cu 1600 ore de sbor.

Maestru al pilotajului, nu s'a mulțumit numai a sbura pentru sine, și a gusta numai el acolo sus în văzduh departe de necazurile pământeste, plăcerea sborului, ci în calitate de instructor de sbor al Aeroclubului Brașov, a pregătit un număr însemnat de piloți cari trăesc și jură odată cu noi, — că vor răsbuna moartea instructorului, — făcându-și datoria fără șovăire, așa cum el i-a învățat și a făcut-o.

În urma lui rămâne o soție și un copil, două suflete lipsite de înțeleapta conducere a unui părinte devotat, așa cum a fost.

Vălul uitării cu greu se va putea așterne în ființa lor, iar cuvintele de înbărbătare vor rămâne iluzorii.

Datoria noastră, a celor rămași în viață, este de a nu ne face iluzii că vom putea sfârși altfel decât Pădureanu și a nu precupeți niciodată momentul când, putând fi de folos în educația copilului, să ușurăm sarcina mamei, prin a-i pune la dispoziție priceperea noastră și concursul nostru moral.

derând apoi vremile excepționale pe care le trăim, cu atât mai puțin trebuie să se treacă cu vederea astfel de sărbători, dovedindu-se dăunătoare și economiei naționale și buneii stări materiale a credincioșilor. Puterile de muncă în acest an au fost așa de puține, încât muncile agricole se fac cu mare greutate și la un preț ridicat, plus că timpul nefavorabil s'a aliat să le îngreuneze și mai mult. Mi-a fost deci mai mare mirarea când am aflat că Sâmbătă 27 Iulie e sărbătoare și lumea în unele sate nu lucrează, ca să devin complet consternat când mi-s'a spus că și Luni 22 Iulie a fost tot sărbătoare și că nici atunci mulți nu au lucrat. Când însă o femeie din alt sat mă întreabă azi dacă Joi 1 Aug. sărbătoarea „celor 7 Macavei“ se ține ori nu, m'am simțit obligat în conștiință să aduc toate acestea și la cunoștința altora.

Eram în toiul seceratului, Vineri 26 Iulie. Gândul îmi era ca Sâmbăta să termin. Am avut deci tot interesul să-mi rețin și pe a doua zi lucrătorii adunați din șase sate. Mi-au spus că ei Sâmbăta nu lucrează fiind „sărbătoarea lui Pantelimon călătorul“. Am încercat să arăt că Biserica nu a fixat aceasta sărbătoare și că, în fiecare zi a anului se prăznuiește amintirea unui sfânt: aceste însă nu se țin prin nelucrare. Răspunsul a fost: „Părintele nostru a publicat în biserică că e sărbătoare și noi ne mirăm că la Dv. nu se ține!“ Eram în incurcătură. Riscam să apar în fața lor ca preot ce nu-și prea cunoaște datorințele, ori să fac să apară în lumină puțin favorabilă preotul inventator de sărbători. M'am întrebat, ce l-a determinat oare pe preotul respectiv să facă comunicarea aceasta credincioșilor săi? De ce în aceste timpuri și cu ce intențiune? Dacă a făcut-o numai ca credincioșii săi să cunoască rândul sfinților mineali de fiecare zi, ori cu scop bine determinat? Admițând presupunerea cea mai bună, de ce nu le-a explicat sărbătorile și felul cum se prăznuiesc? Și-a dat seama

despre felul cum vor interpreta credincioșii săi aceasta sărbătoare? I-o spun eu acum: „Orice vei zice Părinte — îmi spunea una — dar nu se arată la fiecare să lucreze în aceste zile“, ceea ce înseamnă, că accidente din acea zi întâmplate celor ce nu au sărbătorit, se atribue sfântului zilei. Lucrătorii din șase sate se aprobau între ei și astfel se lătesc nouile sărbători și alte multe lucruri plăsmuite de imaginația celor simpli, cu simțământul preotului, ori chiar fiind introduse de el. Și nu e bine.

Cât despre seceratul meu, am urcat prețul lucrului la zi și am terminat Sâmbăta în zi de sărbătoare...

Pr. I. Man

„Crucile și bisericile noastre.“ Ni-menea n'a scris la noi atât de mult și cu atâtă iubire și pricepere despre Basarabia ce ne-a fost răpită și despre drepturile și durerile ei, ca d. Nicolae Iorga în „Neamul Românesc“. Din acest scris bogat și plin de duioșie, reținem rândurile ce au apărut sub titlul de mai sus în pomenita gazetă a d. N. Iorga:

„La plecarea soldaților noștri din această Basarabie, pe care, o știm astăzi, aveau mai multă voie s'o apere decât, cu tankuri și avioane cu tot, ceilalți s'o atace, sătenii cari-i întimpinau în trista lor cale, se căinau că de acum înainte nu vor mai avea sprijinul și mângâierea „crucilor și bisericilor noastre“.

Soarta acestora se știe. De la Tighina și de la Hotin am privit și eu malul celalt al tuturor fericiților. Satul părea pustiu și monoton. Mare, se ridica obișnuita Casă de adunări comunistă. Alături biserică era pocită ca să servească la alte scopuri.

Li se făgăduiește oamenilor câte un hectar, două hectare, unde se mai poate găsi și așa cum o mai fi pământul. Se crede că printr'aceasta s'a câștigat devotamentul pentru noul Stat, noua formă socială, noua hegemonie națională, tinzând, pe încetul, către unii

carea ce se află în fundul gândului acestor „internaționali“ naționaliști. Dar sufletul omenesc nu se hrănește cu atâta.

În viața lor, acești oameni, de atâta evlavie, tradițională, vor simți nevoia atingerii cu misterul. Și nu la Casa sovietică, și la noii ei sfinți revoluționari, vor putea-o găsi“.

Așa credem și noi. Și așa va fi.

Ce este „Dopolavoro?“

În Italia muncitorimea după ce și-a terminat munca grea din fabrici, sau de pe câmp, nu este lăsată de capul ei, ci pentru a fi atrasă din mediul infect unde-și petrec de comun muncitorii după lucru, pe la cârciume, localuri cu aer îmbăcsit unde-și ruinează sănătatea și moralul, Opera Națională Dopolavoro îndeplinește o sarcină nobilă, îi scoate și-i eliberează de aceste stări nenorocite, aducând seninătate, dându-le hrană sufletească prin distracții, alese bucăți corale, teatre, etc. În Italia se lucrează foarte intens în cadrul acestei Opere, pentru o bună igienă și educație fizică a muncitorilor și pentru dezvoltarea calităților morale, a sentimentelor nobile, de onoare, cinste și dreptate, a virtuților naturale, pe cari omul modern începe să nu le mai cunoască.

Opera Națională „Dopolavoro“ a fost creată de Duce în 1925 și se încadrează în Regimul fascist, ca una dintre cele mai caracteristice și mai originale creații.

Mussolini o caracterizează astfel: „Dopolavoro“ este o operă de pace, care urmărește o sublimă misiune de frățietate, de iubire și de bună educație. Din aceste țeluri, spre cari a fost îndreptată organizația, se întrevede spiritul de înaltă înțelegere, de creștină înțelegere a Duceului, față de problema muncitorească. „Dopolavoro“ este o operă, care urmărește pacea, frățietatea, iubirea și buna educație a clasei muncitorești. Azi organizația numără 3,180.000 membri.

Planul de lucru al acestei Opere este împărțit pe trei categorii:

1. De educație artistică și de cultură populară. 2. De educație fizică. 3. De asistență socială și sanitară.

Pe plan artistic și de cultură populară, Opera Națională Dopolavoro dezvoltă activitate filodramatică, jucându-se în aer liber, în fața a zeci de mii de muncitori, cele mai alese producții artistice teatrale, ca: „Giulio Cesare“, „Coriolano“ etc. Îi inițiază pe muncitori și le sprijinește inclinațiile lor artistice, cari fac viața să fie mai plăcută. La reprezentarea operei lui Lorenzo Perosi „Resurrezione di Cristo“ de pe piața San Marco din Veneția, au luat parte 20.000 spectatori.

Activitatea muzicală pe anul 1939 a fost deosebit de bogată; extragem câteva date; Școli corale 715, având 25.585 membri, au dat 10.774 reprezentații; Muzici 2.835, având 87.078 membri, au dat 61.183 reprezentații; Orchestre 258, având 4.869 membri, cu 5.979 reprezentații...

Se fac an de an concursuri naționale, la cari muncitorimea dopolavoristă ia parte. Muncitorii se întrec în interpretări teatrale, muzicale, compoziții, etc.

Cinematografia încă este foarte dezvoltată. Prin ea se face instrucția profesională a muncitorilor, arătându-li-se tehnica meseriei lor.

Prin Opera Națională Dopolavoro, se dă muncitorimii o cultură generală. S'au creat 10.170 biblioteci, cu un total de 1,662.990 volume, cărți de interes pentru muncitori. S'au făcut 286 concursuri între muncitori pentru

Sublocot. Silo Petre, observator și pilot: Născut pe plaiurile Munteniei, în Com. Râmnicul Sărat, intră în rândurile sburătorilor de bună voe, făcând sacrificii bănești personale, după ce urmează facultatea de drept și își asimilează toate cunoștințele necesare, pentru a putea să profeseze liber, fără a avea însă ocazia de a dovedi curajul până la sacrificiul vieții.

Mic la trup, mare însă la suflet, nu s'a mulțumit cu aceasta, și ne-a dovedit că și în rândurile rezerviștilor avem suficiente elemente pe care se poate conta și că Românul este soldat gata oricând să-și facă datoria.

Maestrul Mecanic Rizoiu Alexandru:

Născut în comuna Căndrești, jud. Buzău, în anul 1916, moare alături de șeful său de bord pe materialul pe care l-a îngrijit, până în ceasul morții.

Destoinic, conștiincios, cu multă dragoste pentru material și sbor, fără a pretinde răsplată momentană, prin purtarea lui a caracterizat curentul de renaștere al generației tinere, generație dela care se așteaptă fericirea și siguranța de mâine a acestei țări.

Sergentul Filipescu Ioan, Mitralior de bord.

Născut în anul 1921 în comuna Turnu Severin, vine în acest grup după ce în prealabil a absolvit Școala de Trăgători Aérieni, pentruca luând parte cu șefii săi la riscurile meseriei să facă legătura sufletească între Comandant și executant.

Moare ca un erou alături de șeful său,

de camarazii săi, făcând dovadă de devotament și disciplină militară.

Îmi amintesc și acum cum a venit să-mi ceară să dau ordin Comand. de Esc. să-l treacă pe foaia de misiune, unde fusese înlocuit, justificând că este avionul pe care sboară el și nu poate rămâne jos când avionul este în aer, chiar dacă nu se duce la război.

Patru suflete, patru exemple cimentate cu sânge: Curaj — Devotament — Dragoste de neam, și mai presus de toate Patriotism.

Eroi: Fiți mândri că v'ați putut face datoria așa cum nu mulți au ocazia.

Ați dovedit încă odată, că sacrificiile ce fac bătrânii, femeile și copiii, rupând dela gură, pentru înzestrarea și întărirea oștirii, nu sunt zadarnice.

Voi ați scris cu sângele vostru un capitol în istoria neamului. — Voi ați împodobit icoana unei vremi trecute, pentru a ne servi nouă cheazășie pentru viitor.

În fața trupurilor desprinse de sufletul vostru care trăește în fiecare din noi, simțim cum ne porunciți: faceți-vă datoria!

Jurăm că ne vom face datoria.

Dumnezeu să vă odihnească, și să vă fie țărâna ușoară.

Comandor Gh. Nagaevski

Natura, care nu ne-a dat decât un singur organ pentru grai, ne-a dat două pentru auz, ca să ne învețe că trebuie mai mult să ascultăm, decât să vorbim.

cele mai bune *nuvele*. Concursuri de cântece și dansuri populare. Serbări populare.

Educația fizică este al doilea ram de activitate al Operei Naționale Dopolavoro. Ea nu tinde să scoată atleți, ci să mărească sănătatea și rezistența muncitorilor. S'a dezvoltat foarte frumos escursionismul. Statul face reduceri importante pe căile ferate, pentru cei cari vrău să-și cunoască țara.

Din banii ce se adună la spectacole, Opera Națională Dopolavoro îndeplinește al treilea ram de activitate: sunt folosiți pentru asistența socială și sanitară, pentru propaganda igienică și protecția antiaeriană, etc.

Opera Națională Dopolavoro se preocupă și de casa și de grădina muncitorilor, pentruca la ei acasă să aibă o perspectivă frumoasă, vieța de familie să fie mai intensă, să se simtă atrași de vatră, să resimtă acea pace și familiaritate, cari singure pot aduce prosperitate.

Străduințele ce se depun din partea poporului italian și pe acest teren, sunt mari și incununate de succese. Sănătatea fizică și morală a muncitorului italian este asigurată, în spirit creștin, prin frățietate, iubire, cultură populară și bună educație.

Geniul neîntrecut al Ducelui și în această privință a adus un aport practic în deslegarea problemei muncitorești; prin Opera Națională Dopolavoro a știut să-i asigure Italiei și poporului italian o serie de preocupări nobile, seninătate, liniște și siguranță internă în mijlocul tentativelor de reîntoarcere a lumii la barbarie.

Pr. Felician M. Soran

Știri mărunte

Pelerinaje. Joi, 15 August, la capela din pădurea *Cărbunari*, va avea loc pelerinajul în cinstea Preacuratei, sub patronajul I. P. S. Mitropolit Alexandru Nicolescu și condus de Părinții Assumptioniști din Blaj. Liturghia pontificală va avea loc la ora 10, Paraclisul la ora 3 d. m. — Credincioșilor cari nu s'au putut spovedi acasă, le vor sta la dispoziție preoți mărturisitori. — Tot atunci vor fi pelerinaje la mănăstirea *Bixad* și la *Drăgeștii* Bihorului.

S'a sfârșit cu pantahuzele! Așa se scrie că d. ministru al cultelor și artelor ar intervenit la ministerul ocrotirilor sociale cerând oprirea cerșitului public, cu pantahuza, pe titlu de clădiri ori reparații de case parohiale, bisericici etc. — Bine ar fi ca această intervenție să se fie făcut de fapt și să aibă rezultatul dorit de toți câți țin la prestigiul Bisericii.

Locale. Joia viitoare, de praznicul Adormirii Maicii Domnului, va *predica* în catedrală II. Sa *Dr. Victor Macaveiu*, prepozit capitular, iar Dumineca ce-i urmează, a noua după Rusalii, va *predica* p. *Iosif Bucur* dela Admin. centrală capitulară.

Hoț precoce. Hoțul e din *Teiuș*; îl cheamă *Ion Preja* și să tot aibă — șase ani. A făcut vâlvă sinistră isprava acestui prunc care intrase nu odată — cum s'a constatat acum — în biserica noastră dela *Teiuș* și șterpelise banii din cutiuță. Luniă aceasta s'a întrecut pe sine însuși: a intrat printr'un ochiu dela gratii; a dat la cutiuța cu banii (3—400 Lei), a luat panglici dela sfeșnice; zăloage dela evanghelie și două chivote mici, cu pixide în cari se păstra Sf. Cuminecătură. S'a dus apoi să se joace cu lucrurile furate pe mormântul bunicii sale. — Urma de picior de copil rămasă pe altar l-a dat de gol, așa că Miercuri a fost prinos. Sf. Cuminecătură spune

c'a mâncat-o. Obiectele furate s'au aflat toate. Baniul însă nu. — Așa sună știrea aceasta care iasă cu totul din comun.

Procesiune impresionantă. Arhiepiscopul Spellman din *New-York* a aranjat anul acesta, de praznicul „Corpus Domini“ o procesiune, care a făcut impresie adâncă. Procesiunea s'a ținut noaptea, și au luat parte la ea peste 25.000 de oameni. Toate straturile sociale, toate ocupațiile și toate breslele erau reprezentate. Gazetele americane au scris mult despre această procesiune și reliefează faptul că în urma ei și sub înrăurirea ei s'au înregistrat și mai multe treceri la catolicism.

Exodul aurului. Cum în Europa stările sunt așa cum le știm, aurul trebuie pus în siguranță. Și fiindcă se crede că nicăiri nu-i mai în siguranță ca în Statele-Unite, de aceea într'acolo este expedit. Numai în Ianuarie și Februarie din acest an a ajuns în America de Nord aur în preț de 437 milioane dolari. De atunci au făcut acelaș drum alte sute și sute de milioane.

Aviz. În institutul „Sf. Tereza“ din Cluj (Str. Avram Iancu 58) se primesc eleve pentru *Liceul Menajer* de 8 clase și pentru *Cursul Normal de Gospodărie*. Externatul se admite foarte greu. Taxele școlare și de internat se se vor fixa la toamnă. Inscrierile se fac începând cu data de 1 August a. c. — Informații mai amănunțite, la dorință, se capătă dela *Direcțiunea Școlii*.

Gimnaziul Ind. Român Unit „Sf. Iosif“ din Blaj

Nr. 1182—1940.

Aviz școlar

Iu clasa I se primesc elevi absolvenți de 4 clase primare, având etatea 11-14 ani. In clasele II-III se primesc elevi absolvenți de 7 clase primare, 1 sau 2 clase secundare, comerciale, normale, dupăce au fost supuși unui examen de diferență.

Cererile de înscriere, timbrate legal (9+1) se vor înainta, pentru clasa I până la 31 August, iar pentru celelalte clase până la 25 August. Cereri vor înainta și elevii cari au urmat în anul școlar trecut. Cererile elevilor noi vor fi însoțite de următoarele acte: Certificat școlar, Extras de naștere, Extras de botez, Certificat de cetățenie, Buletin de revaccinare, Certificat dela primărie de starea materială și familiară a părinților.

Foștii elevi vor anexa la cerere avizul școlar semnat de părinți sau tutori și eventualele acte ce le lipsesc. Absolvenții clasei a III-a vor anexa și certificatul de practică. Cererile fără acte nu se vor lua în considerare.

Școala are două secții: lăcătușerie-mecanică și tâmplărie.

Examenul de admitere în Clasa I se va ținea între 4-7 Septemvrie și constă din: probe scrise la l. română și aritmetică; probă orală la l. română: ambele din materia clasei a IV-a primară.

Examenul de diferență pentru clasele II și III se va ținea între 1-3 Septemvrie și constă din: Cl. II: probă practică din programa cl. I. probe teoretice la l. germană, geometrie, fizică și desemn geometric după programa cl. I. b) Cl. III: probă practică din programa cl. cl. II. probe orale la l. germană, geometrie, fizico-chimice, desemn geometric și desemn de proiecțiuni după programa cl. I și II-a gimnaziului industrial.

În cazul când numărul candidaților reușiți atât la examenul de admitere cât și la cel de diferență, este mai mare decât al lo-

curilor libere, primirea se face în ordinea de clasificare a candidaților.

Examenul de corigență se ține între 1-3 Septemvrie pentru toate clasele. Elevii corigenți vor plăti o taxă de 100 lei de fiecare materie la care au de dat corigență. Elevii repetenți vor plăti o taxă de 500 lei, pe lângă celelalte taxe cuprinse în acest aviz.

Actualii elevi cari au absolvit cursurile clasei a III-a, pot fi supuși, la cererea lor, la un examen practic și teoretic de absolvire ca și absolvenții cl. a IV-a, între 4-10 Septemvrie, (adecă materiile din care dau examen elevii, cari au absolvit cl. IV). În cazul când vor reuși, vor fi declarați absolvenți de școala de meserii, curs inferior, potrivit noiei legi a învățământului industrial. Cei cari nu vor reuși se vor înscrie în cl. IV pentruca la sfârșitul anului 1940-41, să poată deveni absolvenți de gimnaziul industrial, potrivit legii vechi.

Taxele școlare pentru anul școlar 1940-1941 sunt următoarele:

1. Taxă de înscriere și frecvență 1.000 lei.
 2. „ de construcție 200 „
 3. „ de excursie 100 „
 4. „ de stricăciuni 50 „
 5. „ pentru cabana străjerească dela Bazna 100 „
 6. „ specială de 1.500 „
- numai pentru elevii dela secția lăcătușerie-mecanică.

Elevii de altă naționalitate vor plăti taxele: de înscriere și specială dublu.

La înscriere se vor achita integral taxele dela 1-5, iar taxa specială se va achita cel mai târziu până la 8 Ianuarie 1941.

Școala are și internat pentru 70 elevi. Cei cari vor să se înscrie și la internat, vor înainta cererea până la 25 respective până la 31 August. Cei primiți în internat vor aduce cu sine următoarele efecte: a) pentru pat: 1 saltea de 180×80 cm. 1 perină, 1 plapomă sau pătură călduroasă, 2 cearceafuri pentru saltea, 2 pentru plapomă, 2 fețe de perină și una acoperitoare de pat albă. b) pentru corp: 4 schimburi, 3 cămeși de noapte, 3 ștergere, 3 șervete, 6 batiste, 2 per. ghete, 5 perechi ciorapi de culoare sură, perii de ghete, haine și dinți, una cutie pentru perii și o per. papuci de noapte. Efectele care se vor spăla vor fi numai albe, fără cusături sau învrăstări, care s'ar putea decolora prin spălare. Numărul pe rufărie va fi imprimat la internat după inventarierea efectelor aduse.

Taxele pentru internat vor fi următoarele:

1. Taxa de întreținere 9.000 lei.
2. „ de instalare 500 „
3. „ de stricăciuni 100 „
4. „ de tacâmuri 100 „

La înscriere se va achita din taxa de întreținere 4.000 lei, plus toate taxele de sub p. 2-4. (Taxa de tacâm se va plăti numai de de ceice sunt înscriși pentru întâia oră la internat). Restul de taxă de întreținere se va plăti în părți egale la 8 Ianuarie (2.500 lei) și 1 Aprilie (2.500 lei).

În caz de urcare a prețurilor pe piață. Direcțiunea își rezervă dreptul de a urca taxa de întreținere în raport cu urcarea prețurilor.

Toți elevii, străjieri și premilitari, sunt obligați să poarte numai uniforma străjerească, având cusut pe brațul stâng numărul de ordine. Elevii premilitari vor purta în mod obligator banderola cu insignele premilitare. Pentru lucru în ateliere e obligator halatul de culoare închisă și o bască.

Direcțiunea